

Hållbar ironi i Spanarna i P1?

Hanna Söderlund

Institutionen för Språkstudier, Umeå universitet, hanna.soderlund@umu.se

Maria Helena Svensson

Institutionen för Språkstudier, Umeå universitet, maria.svensson@umu.se

Ironi är ett vanligt grepp i samtal i humoristiska underhållningsprogram. Samtidigt är det erkänt svårt att på ett tydligt sätt ringa in vad det är som gör att uttalanden uppfattas som ironiska, trots att försök har gjorts i många språkvetenskapliga teorier. En definition av ironi som är tillämpbar är “A literal evaluation that is implicitly contrary to its intended evaluation” (Burgers m.fl., 2011, s. 190). Inte sällan anses kärnan till ironi vara negativ. Men även om ironi ofta har en kritisk udd, uppfattar många den som underhållande – även om den inte alltid måste vara humoristisk (se Nuolijärvi & Tiittula, 2011).

Syftet med vår studie är att ta reda på vilka funktioner ironi har samt hur den ramas in och antyds. Materialet vi utgår från är radioprogrammet Spanarna i P1. I programmet gör tre inbjudna gäster framtidsspaningar i olika ämnen på ett humoristiskt sätt, där ironi är ett återkommande inslag.

Ironi kan bland annat ha funktionen att driva argumentation eller att skapa solidaritet och i den här studien undersöks detta samtalsanalytiskt. För att ta reda på hur ironin ramas in och antyds ligger utgångspunkten i ett antal humormarkörer som anses signalera ironi (Burgers & van Mulken, 2017). Utifrån studiens resultat går det att i ett vidare perspektiv säga något om huruvida ironi är hållbar såtillvida att den uppfattas och tas emot väl av övriga samtalsdeltagare.

Referenser

- Burgers, C., & van Mulken, M. (2017). Humor markers. I S. Attardo (Red.), *The Routledge handbook of language and humor* (s. 385–399). Routledge.
- Burgers, C., Van Mulken, M., & Schellens, P. J. (2011). Finding irony: An introduction of the verbal irony procedure (VIP). *Metaphor and Symbol*, 26(3), 186–205.
- Nuolijärvi, P., & Tiittula, L. (2011). Irony in political television debates. *Journal of Pragmatics*, 43(2), 572–587.